

PODATEK, KI BI GA RAJE ZAMOLČALI

12 telefonskih naročnikov na 100 Bežigradčanov

Na Črnučah pa bo nova centrala s 3000 priključki

Po zadnjih podatkih je za Bežigradom 52.221 prebivalcev, ki imajo 14.509 osebnih avtomobilov (skoraj 28 avtomobilov na 100 prebivalcev), med njimi je 14.330 televizijskih naročnikov (dobrih 27 na 100 prebivalcev) in samo 6114 telefonskih naročnikov (manj kot 12 na 100 prebivalcev)!

Zadovoljstvo ob prvi številki se zmanjša ob drugem in usahne ob zadnjem podatku, ki kaže, da na področju telefonije daleč zaostajamo za ravnijo razvitih držav. Kaj storiti? Srednjeročni program razvoja PTT kapacitet na območju ljubljanskih občin do leta 1980 ponuja rešitev. Skladno z družbenim planom razvoja ljubljanske namreč predvideva gradnjo desetih novih ptt stavb za potrebe poštnih služb in za namestitve telefonskih central ter gradnjo oziroma nakup novih enot za razširitev mreže pošt.

Med 35.360 novimi telefonskimi priključki so za nas prav gotovo najbolj zanimivi tisti, ki so predvideni za Bežigrad. Rajska avtomatska telefonska centrala Bežigrad bo dobila 3000 novih priključkov, nova centrala na Črnučah pa prav toliko. Med ostalimi nalogami naj omenimo še gradnjo kabelske kanalizacije (tudi na Ježici in Črnučah), povečanje glavne telefonske centrale v Ljubljani, postavitve javnih te-

lefonskih govornic in povečanje zmogljivosti avtomatske telegrafske centrale v Ljubljani od 600 na 920 priključkov.

Na razgovoru, ki ga je z novinarji pripravila območna SIS za ptt promet Ljubljana, je dosedanje delo te SIS orisal predsednik izvršnega odbora Zvone Hribar, ki je spregovoril tudi o prizadevanjih za izpolnitev srednjeročnega načrta razvoja ptt kapacitet. Pri tem imajo precejšnje težave, saj z gradnjo nekaterih novih stavb še niso pričeli zaradi nepripravljene urbanistične dokumentacije, problemov pri pridobivanju zemljišč ali celo zaradi nedefinirane lokacije objekta. Dolg in zapleten je postopek pridobivanja zemljišča na Črnučah, pravijo poštari, saj je odkup zemljišča odvisen tudi od oblikovanja cen.

Težave pa so še s sredstvi. Samoupravni sporazum o temeljnih plana razvoja ptt prometa območne samoupravne interesne skupnosti predvideva seveda tudi način zbiranja sredstev. Delež uporabnikov ptt storitev za financiranje srednjeročnega programa naj bi znašal skupno 32 odstotkov. Čeprav je več kot 80 odstotkov temeljnih organizacij združenega dela, samoupravnih in krajevnih skupnosti sprejelo samoupravni sporazum o osnovnih razvojnih plana, se je zataknilo pri sprejemanju sa-

moupravnih sporazumov o združevanju sredstev in pri izpolnjevanju prevzetih obveznosti. V prvem letu so združili le 28 odstotkov načrtovanih sredstev, v drugem pa skoraj 60. Tu lahko pohvalimo bežigradske upravičence: od 175 jih je podpisalo sporazum 121, združili pa so skoraj 94 odstotkov načrtovane vsote – nekaj manj kot 9 milijonov dinarjev – kar je absolutno in relativno največ med 14 občinami ljubljanske regije!

Ta številka je ponoven dokaz odgovornosti bežigradskih organizacij združenega dela, njihove samoupravne zrelosti in zavesti, da tudi same bistveno lahko pripomorejo k razvoju okolja, v katerem živimo. Ne le, da je Bežigrad med gospodarsko najbolj uspešnimi občinami v Sloveniji, tudi ko gre za

združevanje sredstev, pa naj bo za razvoj ptt prometa kot v tem primeru, za solidarnostna sredstva, posojila ali samopri-spevke, je Bežigrad na vrhu!

Sporazume o združevanju sredstev so pričeli podpisovati tudi posamezniki – zaradi nekaterih nejasnosti pa odstotek tu še ni zadovoljiv. Jasno je torej, da bo treba vložiti dodatne napore pri združevanju sredstev uporabnikov ptt storitev in pri zagotavljanju drugih virov za financiranje programa razvoja. Takoj pa bo treba odstraniti tudi ovire, ki zavlačujejo pridobivanje zemljišč in izdajo lokacijske dokumentacije za načrtovane objekte, saj bomo z realizacijo v načrtovanem roku šele reševali zamudo iz preteklosti. S. DROLJC

TUDI BREZ TRGOVINE

Izvoz precej večji od uvoza

Ob koncu leta bodo morda rezultati še boljši

Izvršni svet občinske skupščine je na eni zadnjih sej obravnaval in sprejel informacijo o zunanjetrgovinski menjavi v naši občini v letošnjem prvem polletju. Iz poročila, ki ga je pripravil oddelek za gospodarstvo občinske skupščine, je razvidno, da je bila zunanjetrgovinska menjava v občini visoko pozitivna, saj je vrednost izvoza preseгла vrednost uvoza za 82 odstotkov.

Osnova za izdelavo informacije o zunanjetrgovinski menjavi je bil vprašalnik SNU-7 (spremljanje načrta uresničevanja plana), ki ga je prvič enotno za vso Ljubljano pripravil Zavod za družbeni razvoj Ljubljane. Vprašalnik sicer ni najbolj kvalitetno sestavljen, vendar bo rešil vprašanje primerljivosti podatkov, saj smo za Bežigradom že drugo leto spremljali zunanjetrgovinska gibanja na osnovi lastnega vprašalnika. Novost, in to pohvalna, je v tem, da so vprašalnik izpolnjevale organizacije združenega dela, ki proizvajajo proizvode oziroma opravljajo storitve za izvoz in potrebujejo za svojo dejavnost proizvode oziroma storitve iz uvoza. Iz

zaci združenega dela. Vrednost njihove celotne zunanjetrgovinske menjave je znašala 1,15 milijarde dinarjev, od tega skoraj 750 milijonov dinarjev izvoza. To pomeni, da je gospodarstvo ob polletju izvozilo za 82 odstotkov več kot uvozilo. Od vseh dejavnosti ima najvišji indeks pokrivanja uvoza z izvozom gradbeništvo (575), solidno izboljšanje v primerjavi z lanskim letom pa kaže tudi industrija.

Ob polletju je zanimiva še realizacija plana: teoretični porok za uspešno uresničitev plana naj bi bila 50-odstotna realizacija v prvem polletju. Te v celotnem gospodarstvu nismo dosegli, saj znaša realizacija izvoza le 37 odstotkov, uvoza pa skoraj 35 odstotkov, kar je nekoliko bolj razveseljivo. Čež 50 odstotkov so prišli v izvozu za 3 desetinke le v prometu, največ pa zaostaja industrija (26,8); pri uvozu sta skupni promet in ostalo presegli 40 odstotkov, gradbeništvo pa je planirani uvoz doseglo le v 18 odstotki in pol. V drugem polletju si bo treba torej prizadevati za hitrejši izvoz v vseh panogah (zaradi sezonskih nihanj in izkušenj iz preteklih let bo

vprašalnika so torej izločene trgovinske organizacije združenega dela, ki izvoz oziroma uvoz praktično ne posredujejo in je njihova vključitev doslej precej popačila stvarno sliko.

Izpolnjen vprašalnik je oddelku za gospodarstvo poslalo 37 organi-

ta naloga najbrž uspešna), drugi del prizadevanj pa bo veljal ohraniti sedanjih trendov v uvozu.

Regionalna struktura zunanjetrgovinske menjave kaže, da v povprečju tako v izvozu kot v uvozu še vedno prevladujejo zahodne države, kar zlasti velja za uvoz. Pri izvozu ta usmerjenost ni tako očitna, saj v industriji države v razvoju že prevladujejo.

V povprečju gospodarstva odpadne dobrih 83 odstotkov izvoza na storitve in višje oblike menjave, le nezaten del izvoza predstavljajo blago za široko potrošnjo (proizvajajo ga predvsem TKG, Elma, Jub, ČGP Delo, Ljubljanske mlekarne), repromaterial in investicijska oprema. Struktura uvoza po namenu pa kaže, da v povprečju uvažamo več kot polovico repromateriala, surovin in rezervnih delov. Na ta rizek povprečni delež vpliva predvsem matematični izračun povprečja, saj promet repromateriala in surovin praktično ne uvažajo in tako znižuje kar za 20 do 30 odstotkov povprečje celotnega gospodarstva. Ti podatki pa so razveseljivi in obetavni.

Okvirni program dela skupščine občine Bežigrad za letošnje drugo polletje zajema nič manj kot 63 nalog z različnih področij. Vsi zbori bodo, kot je navada, spremljali gospodarsko poslovanje v šestih oziroma devetih mesecih letos, obravnavali in sprejeli smernice razvoja v prihodnjem letu ter ocenili izvajanje srednjeročnega plana. Ocenili bodo tudi izvajanje zakona o združenem delu, skupno z interesno skupnostjo za raziskavo pa bodo spregovorili o inovacijski dejavnosti v naši občini.

Največ je nalog s področja urganizma: med pomembnejše sodijo obravnave osnutkov odlokov o obvezni pripravi dokumentov »Ljubljana 2000« ter izdelava sprememb in dopolnitev urbanističnega programa in urbanističnega načrta Ljubljane za območje Bežigrada. Delegati vseh treh zborov bodo v letošnjem tretjem tromesečju obravnavali tudi osnutek odloka o obvezni pripravi srednjeročnega družbenega plana s prostorskim planom za obdobje 1981–1985. Predvidene so še dopolnitve načrtov za zazidalne otoke BS-3 (za družbeno-poslovni in trgovski center), BS-7 (družbeno-poslovni in trgovski center ter

NA SEZNAMU 63 NALOG

Delegati jeseni ne bodo počivali

opustitev vrstnih hiš v 2. in 4. zazidalni etapi), uskladili pa bodo tudi občinske kmetijske prostorske plana ter na predlog izvršnega sveta mestne skupščine sprejeli prostorski kmetijski plan Ljubljane.

Rešiti bo treba nekaj upravnih zadev: v zadnjih mesecih letos bodo delegati sprejemali odloke o izvršnem svetu, občinskih upravnih organih, sekretariatu skupščine ter poslovnik dela občinske skupščine.

Precej pozornosti bodo posvetili tudi uresničevanju kadrovske politike, kot ponavadi ob koncu leta bodo spregovorili o izvrševanju proračuna občine, po potrebi sprejeli rebalans in opravili nekaj nalog na področju davčne politike. Skupno z interesno skupnostjo za otroško varstvo bodo vsi trije zbori občinske skupščine obravnavali samoupravno organiziranost v vzgojno-raziskovalnih organizacijah, s SIS za kulturo bodo spregovorili o kulturni dejavnosti v združenem delu, s SIS za izobraževanje pa bodo ocenili samoupravno organiziranost delavcev osnovnih šol in usmerjeno izobraževanje.

Našteli smo seveda le nekatere izmed številnih predvidenih nalog. S tem pa delokrog občinske skupščine in njenih zborov še zdaleč ni zaključen, saj se bodo prav gotovo pojavile razne aktualne naloge, ki jim bodo morali delegati prav tako nakloniti pozornost. Zlasti velja to za obravnavo tem, ki jih bodo predlagali delegati z najrazličnejših področij sami. S. D.

KAKO SMO GOSPODARILI

Uspeh dober, izgub ni

Upočasniti bo treba rast drugih oblik porabe razen razširjene reprodukcije, ki edina zagotavlja lepši jutri

Delegati občinske skupščine bodo na seji obravnavali poročilo o poslovanju bežigradskega gospodarstva v letošnjem prvem polletju. Iz poročila, ki ga je sprejel občinski izvršni svet, je najpomembnejša ugotovitev, da je bežigradsko gospodarstvo zaključilo polletje z dobrim uspehom. V tem času ni izgub, vse organizacije združenega dela so lahko vsaj nekaj sredstev iz čistega dohodka namenile v sklade. To kaže na utrditev gospodarstva in dober tržni položaj, nadaljujejo se ugodni trendi, ki smo jih zabeležili že lani. Lani se je družbeni proizvod povečal realno za 10,7 odstotkov, ocenjuje se povečanje za 6,5 do 6,8 odstotka, kar je nedvomno zelo ugodna rast.

Predno podrobneje pogledamo rezultate poslovanja, je treba povedati, da je v analizi zajetih 148 bilanc uspeha, vrsta obračunskih sprememb pa precej vpliva na primerljivost podatkov. Tako člani oddelka za gospodarstvo ocenjujejo, da je dohodek zaradi teh sprememb za okrog 10 odstotkov večji kot bi bil sicer, vendar tudi to ne zamegli ugodnih poslovnih rezultatov.

Lansko leto je bilo poslovno izredno uspešno, uspešnost pa se je nadaljevala tudi letos. Celotni prihodek je znašal dobrih 13 milijard dinarjev, kar je za tretjino več kot v enakem obdobju lani, ob sedanjih dinami-ki pa bi gospodarstvo dose-

glo lanskoletni obseg celotnega prihodka že konec oktobra. Ekonomičnost poslovanja še raste: zdaj je že 5,7 odstotka višja kot v letu 1975, s 100 din materialnih stroškov pa je gospodarstvo ustvarilo 26,8 din dohodka. Skupaj smo za Bežigradom ustvarili 2,7 milijarde dinarjev dohodka, prav nobena organizacija združenega dela ni imela izgube (lani 4, po 3 mesecih letos pa zaradi sezone ali neplačane realizacije kar 15 organizacij združenega dela). Tudi to je zavirljiv uspeh, ki mu lahko dodamo še razveseljiv podatek o 17 odstotkov večjem obsegu industrijske proizvodnje v primerjavi z lanskim polletjem (v resoluciji za letos je predvideno 7 do 8-odstotno povišanje).

Tudi zaposlovanje narašča po predvideni stopnji, zunanjetrgovinska gibanja so že kar po običaju ugodna. Vsi ti razveseljivi podatki nas seveda ne smejo zazibati v samozadovoljstvo, saj je še nekaj področij, kjer bodo potrebne korenite spremembe. Tako pri delitvi družbenega proizvoda še vedno ostajamo le pri besedah. Zaskrblijujoče stanje, na katerega smo opozarjali že lani, se še slabša: za osebno porabo smo namenili 31,1 odstotka družbenega proizvoda (v primerjavi z lanskim obdobjem je znesek za 1,6 odstotka manjši, plan za letos je 30,9 odstotka), za splošno in skupno porabo 44,7 (povečanje za 4,3 odstotka, plan 37) in za razširjeno reprodukcijo 24,2 odstotka (zmanjšanje za 2,7, plan 32,1

odstotka). Temu premiku je resda botroval predvsem spremenjeni način obračunavanja celotnega prihodka in dohodka ter prenos financiranja skupnih služb v meje dohodka, vendar je dejstvo, da je kljub temu sredstev za razširjeno reprodukcijo relativno manj. S tem pa se kaj slabo uresničuje osnovno plansko izhodišče srednjeročnega načrta družbenega razvoja: krepitev sredstev reprodukcije in počasnejša rast vseh drugih oblik porabe!

O poslovanju in razvojnih sposobnostih gospodarstva pove veliko tudi akumulacija. Ta sicer narašča, vendar prepočasno. Praktično 60 odstotkov sredstev (zajeta je amortizacija) je namreč že angažiranih, tako ostaja nerazporejenih investicijskih sredstev le 239 milijonov din, kar je za 21 odstotkov več kot lani v polletju.

Akumulativnost je po dejavnostih zelo različna: še vedno je najbolj akumulativna trgovina, ki dosega na delavca skoraj 2-krat več akumulacijskih sredstev od industrije, Zaskrblijujoče slaba pa je akumulativnost gostinstva. Gostinstvo nasploh izkazuje najslabše rezultate, saj je že skoraj na meji rentabilnosti, industrija pa je izboljšala vse kazalce poslovanja in se še naprej krepi v strukturi gospodarstva občine.

Akumulativnost iz celotnega prihodka in dohodka relativno pada, v polletju je šlo 3,13 din od 100 din celotnega prihodka v akumulacijo, lani pa 3,57. Podobno velja za rentabilnost poslovanja: 100 din uporabljenih sredstev je dalo letos v šestih mesecih 18,04 din dohodka, od tega 2,67 din akumulacijskih sredstev, lani pa 19,32

dohodka in 3,31 din akumulacije.

Povprečni osebni dohodek je dosegel že 6.228 din neto in narašča realno. Največ razkoraka med naraščanjem produktivnosti in osebnih dohodkov je v dejavnosti poslovnotehnično-financijskih storitev. Zaskrblijujoče je, da se na področju zaposlovanja precej hitro zmanjšuje kvalifikacijski količnik, to je razmerje med številom zaposlenih in pogojno nekvificiranih delavcev – ta znaša za letošnje polletje 1,88.

Za konec pa še nekaj besed o motnjah v gospodarjenju. Po novem uporabljajo kot mero uspešnosti poslovanja kriterij akumulacije glede na celotni prihodek. Organizacije dose-gajo ugodne poslovne uspehe, če izločajo za akumulacijo vsaj 2 odstotka (trgovina zaradi specifičnosti vsaj 1 odstotek) celotnega prihodka. Za 20 organizacij združenega dela pa tega pogoja ni izpolnilo, v nekaterih je položaj celo precej kritičen.

Bežigradsko gospodarstvo izvaža na zahod 69,8 odstotkov (promet v celoti, industrija najmanj – 36,6 odstotkov), na vzhod 3,3 odstotka (industrija 8,2 gradbeništvo 3,4), v države v razvoju pa 26,9 odstotkov proizvodov in storitev (industrija kar 55,2 odstotka, gradbeništvo pa 35,9). V uvozu prevladujejo zahodne države z 98,2 odstotki, z vzhoda uvozi bežigradsko gospodarstvo 1,6 odstotka (visok je le delež gradbeništva – 17,4 odstotka), iz držav v razvoju pa le 0,2 odstotka vrednosti proizvodov in storitev.

Bežigradsko gospodarstvo je izvozilo 2,4 odstotka blaga široke potrošnje (plan za leto 1978 je 3,1 odstotka), 7,7 odstotka repromateriala, surovin in rezervnih delov (plan 6,2), 6,6 odstotkov investicijske opreme (10,7), 47,2 odstotkov storitev (34,1), 36,1 odstotka pa je višjih oblik menjave (plan za letos 45,9 odstotkov). Podatki za uvoz so taki: repromaterial, surovine in rezervni deli 55 odstotkov (plan 48,4), investicijska oprema 11,2 (21,7), storitve 32,6 (28,6) in višje oblike menjave 1,2 odstotka (plan 1978 1,1 odstotka).